

POSTANOWIENIE

Dnia 05 maja 2022 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie III Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący – Sędzia SO Joanna Kruczkowska

po rozpoznaniu w dniu 05 maja 2022 r. w Warszawie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa **Adama Kowalczyka**

przeciwko **Polskiemu Związkowi Hodowców Koni w Warszawie**

o ustalenie

postanawia:

1. uchylić postanowienie z 15 października 2021 r.,
2. oddalić wniosek o zabezpieczenie.

Sędzia SO Joanna Kruczkowska

UZASADNIENIE PKT 2 POSTANOWIENIA

Z DNIA 05 MAJA 2022 r. (k. 186)

Pozwem skierowanym do Sądu Okręgowego w Warszawie Adam Kowalczyk domagał się ustalenia nieistnienia ewentualnie nieważności:

- a) uchwały nr 8/ 2021 Nadzwyczajnego Walnego Zjazdu Polskiego Związku Hodowców Koni z 16 lipca 2021 r. w przedmiocie odwołania Adama Kowalczyka z funkcji Prezesa Związku,
- b) uchwały nr 9 /2021 Nadzwyczajnego Walnego Zjazdu Polskiego Związku Hodowców Koni z 16 lipca 2020 r. w przedmiocie powołania na funkcję Prezesa Związku pana Władysława Brejty,
- c) uchwały nr 1/2021 Zarządu Polskiego Związku Hodowców Koni z 18 czerwca 2021 r. w przedmiocie zawieszenia Adama Kowalczyka w pełnieniu obowiązków Prezesa Związku,
- d) uchwały nr 2/2021 Zarządu Polskiego Związku Hodowców Koni z 18 czerwca 2021 r. w przedmiocie zwołania Nadzwyczajnego Walnego Zjazdu Delegatów Związku.

Powód domagał się również udzielenia zabezpieczenia roszczenia opisanego powyżej, poprzez zawieszenie postępowania toczącego się przed Sądem Rejonowym dla m.st. Warszawy w Warszawie XII Wydziałem Gospodarczym KRS sygn. XII Ns Rej.KRS 45735/21/063 z wniosku PZHK o zmianę danych ujawnionych w rejestrze stowarzyszeń w zakresie osoby piastującej funkcję Prezesa PZHK – na czas postępowania w sprawie.

Pismem z 11 października 2021 r. powód zmodyfikował żądanie dotyczące zabezpieczenia, poprzez zawieszenie postępowań zawisłych przed Sądem Rejonowym dla m.st. Warszawy w Warszawie, XII Wydziałem Gospodarczym Krajowego Rejestru Sądowego w sprawach o sygnaturach:

- a) WA XII Ns-Rej.KRS 45735/21/063,
- b) WA XII Ns-Rej.KRS 54446/21/418.

Powód uzasadniając wniosek o udzielenie zabezpieczenia roszczenia wskazywał, iż dokonanie przez sąd rejestrowy wpisu wskazanych wyżej zmian w rejestrze poważnie utrudni osiągnięcie celu postępowania w niniejszej sprawie. Doprowadzi, bowiem do ujawnienia w rejestrze informacji błędnych, których podstawa z dużą dozą prawdopodobieństwa nie istnieje.

Powyższe twierdzenie uzasadniają, w ocenie powoda, wykazane w uzasadnieniu pozwu poważne uchybienia formalne zaistniałe w trakcie odwoływania powoda z funkcji prezesa PZHK.

Powód podniósł także, iż brak dopuszczenia go do prowadzenia spraw PZHP pozbawia powoda należnej z tego tytułu diety, wpływając bezpośrednio na sferę praw majątkowych powoda (*pozew k. 3-17, modyfikacja wniosku o udzielenie zabezpieczenia k. 90-91*).

Sąd Okręgowy opierając się wyłącznie na twierdzeniach powoda uznał wówczas, iż istnieją przesłanki do udzielenia zabezpieczenia jego roszczenia.

Załączone przez powoda dokumenty uprawniająco dowodzą przy tym okoliczność, iż na dzień 2 lipca (a więc na 14 dni przed datą planowanych obrad) nie wszyscy uprawnieni otrzymali stosowną informację o zebraniu, co stanowiło naruszenie § 9 ust. 3 Statutu pozwanego, zgodnie z którym o terminie, miejscu i porządku dziennym Walnego Zjazdu delegaci muszą być powiadomieni co najmniej na 14 dni przed terminem. Powód ponadto przedstawił dokumenty, które wskazują na to, iż co do powyższej kwestii zgłaszane były zastrzeżenia w drodze mailowej, jak i na samym posiedzeniu (*korespondencja mailowa k. 44, protokół z posiedzenia k. 45-51, Statut Polskiego Związku Hodowców Koni k. 22-29*).

W zakresie wykazania przesłanki interesu prawnego Sąd Okręgowy stwierdził, że nowo powołane władze pozwanego – po dokonaniu odpowiedniego wpisu do rejestru – będą uprawnione do reprezentowania pozwanego zarówno w sferze wewnętrznej, jak i zewnętrznej – względem osób trzecich. Pomimo prawdopodobieństwa wadliwości uchwał, nowy prezes byłby więc uprawniony do dokonywania czynności w imieniu pozwanego – i to mających skutki w sferze zewnętrznej. W takiej sytuacji sytuacja prawna pozwanego mogłaby się okazać niepewna – co do późniejszej konieczności wyeliminowania z obrotu prawnego decyzji podjętych na podstawie potencjalnie nieistniejących (względnie nieważnych) uchwał.

Także w zakresie sposobu zabezpieczenia, Sąd Okręgowy uznał, iż jest on co do zasady dopuszczalny i adekwatny do zabezpieczanego roszczenia.

Już po wydaniu postanowienia w przedmiocie zabezpieczenia swoje stanowisko złożył pozwany Polski Związek Hodowców Koni pismem, które wpłynęło do Sądu Okręgowego 19.10.2021 r. (k. 127). Pozwany wnosił o oddalenie wniosku o zabezpieczenie, powołując się na nieuprawdopodobnienie istnienia roszczenia, bowiem okoliczności wskazane przez powoda tj. wadliwość zawiadomienia delegatów o terminie i miejscu Zjazdu ze względu na naruszenia terminu minimalnego 14 dni zawiadomienia przed datą planowanego NZW oraz naruszenia przez zarząd wymogu quorum przy podjęciu uchwały o organizacji zjazdu, w jego ocenie nie miały miejsca.

Pozwany przyznał fakt odbycia w dniu 16 lipca 2021 zjazdu delegatów, który został zwołany na mocy uchwały nr 2/2021 zarządu PZHK w związku z wnioskiem delegatów PZHK z 19 kwietnia 2021. W ocenie pozwanego Zjazd delegatów został zwołany zgodnie z postanowieniami §9 ust. 5 pkt 2 Statutu PZHK przez zarząd na pisemny wniosek 25 delegatów na ostatni Walny Zjazd. Zarząd podjął uchwałę nr 2/2021 o zwołaniu zjazdu delegatów 17 głosami „za”, 2 głosami „przeciw”, przy obecności 19 członków zarządu na 21 wszystkich uprawnionych członków Zarządu PZHK. Odnosząc się do zarzutów powoda dotyczących wadliwości zawiadomienia delegatów o terminie i miejscu zjazdu, które polegały na braku dokonania tego z co najmniej 14 - dniowym wyprzedzeniem Pozwany wskazał, że zgodnie z postanowieniami §9 ust. 3 Statutu PZHK o terminie, miejscu i porządku dziennym Walnego Zjazdu delegaci muszą być powiadomieni co najmniej na 14 dni przed wyznaczonym dniem. Powiadomienie o zwołaniu zostało wysłane do wszystkich 50 delegatów w dniu 22 czerwca 2021 r. to jest na 23 dni przed terminem odbycia zjazdu delegatów, listem poleconym priorytetowym z potwierdzeniem odbioru oraz z powiadomieniem mailowym. Większość powiadomień została doręczona do delegatów pomiędzy 24 a 26 czerwca ub. r. Z ogólnej liczby 50 delegatów tylko 2 z nich to jest: Mirosław Grudziński i Jacek Wilczyński kwestionowało zachowanie terminu określonego w statucie. Jak wynika z informacji dotyczących śledzenia przesyłek Poczta Polska podjęła próbę doręczenia powiadomień o Zjeździe Delegatów wyżej wymienionym osobom 24 czerwca 2021 r. a następnie pozostawiono awizo o odbiorze przesyłki w placówce pocztowej. Pan Wilczyński odebrał zawiadomienie 6 lipca 2021 r. natomiast Pan Grudziński nie odebrał zawiadomienia i przesyłka 9 lipca ub. r. została zwrócona do nadawcy. W ocenie pozwanego wysłanie powiadomień o Walnym Zjeździe w dniu 22 czerwca 2021 r. listem poleconym priorytetowym za dowodem doręczenia spełniało wymogi postanowień §9 ust. 3 Statutu dotyczące terminu powiadomienia delegatów. Na uzasadnienie tego stanowiska strona powołała orzecznictwo Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z 9 maja 2013 r., dotyczące zawiadamiania członków spółdzielni o wolnym zgromadzeniu w aspekcie zachowania terminu do dokonania tej czynności.

Pozwany wskazywał także na wykładnię językową statutu, jako uzasadniającą skuteczne powiadomienie delegatów. Jak zaznaczył pozwany, pomimo zgłaszanych zastrzeżeń zarówno Pan Grudziński jak i pan Wilczyński brali udział wraz z pozostałymi delegatami w zjeździe 16 lipca 2021 r.

Odnosząc się do zarzutów dotyczących możliwości odwołania prezesa w trakcie kadencji Walny Zjazd Delegatów, jako najwyższa władza Polskiego Związku Hodowców Koni, co wynika z postanowień §9 ust. 1 Statutu w zw. z §10 ust. 3, 6 oraz w związku z §11 ust. 2,3,5,8 oraz §14 ust 1 Statutu był uprawniony do podjęcia uchwały o odwołaniu prezesa z pełnionej funkcji. Wprawdzie pozwany przyznał, że brak jest w statucie bezpośrednich uregulowań dotyczących

odwołania prezesa związku ale zgodnie z §10 ust. 6 i §11 ust. 8 Statutu Walny Zjazd może odwołać członków zarządu w czasie trwania kadencji – osoba pełniąca funkcję prezesa zarządu wchodzi w skład zarządu co potwierdzają przywołane powyżej przepisy statutu. Pozwany Zasnaczył przy tym, że wniosek o odwołanie prezesa związku poparło 28 delegatów a przeciwko głosowało 21 w związku, z czym uchwała nr 8/2021 uzyskała bezwzględną większość głosów. Konsekwencją odwołania pana Kowalczyka z funkcji prezesa był kolejny punkt porządku obrad Zjazdu Delegatów, w którym na skutek tajnego głosowania na funkcję prezesa 35 głosami „za”, 11 głosami „przeciw” i trzema „wstrzymującymi się” wybrano pana Władysława Brejtę. Pozwany wskazał także, że złożenie wniosku do Sądu Rejonowego wydział KRS o zmianę danych jest konsekwencją podjętych legalnie uchwał przez Nadzwyczajny Walny Zjazd Delegatów. Zmiana w zakresie reprezentacji podmiotu wywołuje skutek prawny od chwili podjęcia uchwał przez właściwy organ, a wpis w KRS ma charakter deklaratoryjny, jedynie potwierdzający dokonanie zmian. W odpowiedzi na pozew z 10 listopada 2021 pozwany podtrzymał, co do zasady, wszystkie zgłoszone w odpowiedzi na wniosek o zabezpieczenie zarzuty i dowody.

Zażaleniem z 20 listopada 2021 pozwany zaskarżył w całości postanowienie o udzieleniu zabezpieczenia wnosząc o jego zmianę i oddalenie wniosku powoda w całości.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Wniosek o udzielenie zabezpieczenia, w świetle przedstawionych nowych okoliczności i dowodów podlegał oddaleniu.

Sąd Okręgowy po przeanalizowaniu dokumentów i zarzutów pozwanego doszedł do przekonania, że nie zostało na obecnym etapie procesu uprawdopodobnione roszczenie powoda o ustalenie nieistnienia (ewentualnie nieważności) skarżonych uchwał Walnego Zjazdu Delegatów oraz Zarządu PZHK. Sąd podzielił ocenę zaprezentowaną przez pozwanego w odpowiedzi na wniosek o zabezpieczenie a dalej w odpowiedzi na pozew i zażaleniu.

Powództwo o ustalenie nieistnienia uchwały wytoczone na podstawie art. 189 k.p.c. zmierza do uzyskania orzeczenia stwierdzającego, że uchwała nie istnieje, z tego względu, że nie została podjęta, np. wskutek braku wymaganego statutom quorum lub braku wymaganej większości głosów do jej podjęcia. W judykaturze, zwłaszcza na tle przepisów prawa spółdzielczego, został wyrażony pogląd o możliwości wyodrębnienia - obok uchwał bezwzględnie nieważnych (art. 58 k.c.) i uchwał wzruszalnych (względnie nieważnych) - także uchwał nieistniejących (actus non existens). Przyjęto, że uchwała nie istnieje, gdy np. posiedzenie „organu” zostało samorzutnie zwołane przez grupę członków bez zachowania wymaganej procedury, uchwałę podjęto bez przewidzianego w statucie quorum albo bez wymaganej większości głosów, wyniki głosowania

zostały sfalszowane, zastosowano przymus fizyczny wobec członków, uchwała została podjęta nie na serio, zaprotokołowano uchwałę, jako podjętą bez uprzedniego przeprowadzenia głosowania lub uchwała została podjęta przez organ nieistniejący (*por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 13 marca 1998 r., I CKN 563/97, OSNC 1998, nr 12, poz. 205, i z dnia 14 marca 2012 r., I CSK 382/12, OSNC-ZD 2013, nr D, poz. 80*).

Przesłanką skuteczności powództwa o ustalenie (art. 189 k.p.c.) jest obiektywna w świetle obowiązujących przepisów prawnych, czyli zgodna z tymi przepisami potrzeba uzyskania określonej treści wyroku ustalającego. Orzecznictwo i doktryna zgodnie przyjmują, że warunkiem koniecznym dla uwzględnienia powództwa opartego na tym przepisie jest sytuacja, w której sfera prawna powoda jest zagrożona lub została naruszona i nie może on skorzystać z innych środków prawnych pozwalających na wyeliminowanie tego stanu, a jednocześnie sam skutek, jaki wywoła uprawomocnienie się wyroku ustalającego, stanowi jedyny środek ochrony zagrożonej lub naruszonej sfery prawnej powoda (*por. wyrok Sądu Najwyższego z 27.01.2004 r., II CK 387/02, LEX nr 391789; wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z 10.04.2014 r., I ACa 825/13, LEX Nr 1466949*).

Na skutek złożenia przez pozwanego pism procesowych po wydaniu postanowienia w przedmiocie zabezpieczenia, wraz z dowodami do nich załączonymi, należało uznać, że roszczenia powoda w obecnej chwili nie jest uprawdopodobnione.

Odnośnie do naruszenia terminu zwołania Zgromadzenia Delegatów Sąd stoi na stanowisku wypracowanym przez orzecznictwo na gruncie zachowania terminu do zwołania zgromadzeń na podstawie Statutu PZHK, ustawy Prawo spółdzielcze, a także na gruncie art. 112 k.c. w zw. z art. 61 k.c. PZHK działa w oparciu o przepisy ustawy z dnia 8 października 1982 r. o społeczno-zawodowych organizacjach rolników (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 281). Odnośnie do kwestii odwoływania członków organów Związku Sad posiłkował się orzecznictwem wypracowanym na gruncie k.s.h. i ustawy prawo o stowarzyszeniach.

Zachowaniem terminu jest, stosownie do brzmienia §9 ust. 3 i 5 Statutu Związku zwołanie zjazdu w taki sposób, że członek jest powiadomiony o zwołaniu, na co najmniej 14 dni przed terminem. Przy czym oświadczenie o zwołaniu Zjazdu stosownie do dyspozycji art. 61 §1 k.c. należy uznać za złożone z chwilą, gdy doszło do niej w taki sposób, że mogła zapoznać się z jego treścią. Zawiadomienia o zwołaniu Zgromadzenia na 16 lipca 2021 r. zostały wysłane do delegatów 22 czerwca 2022 r. i zostały doręczone do większości delegatów pomiędzy 24 a 26 czerwca 2021 r. Przesyłki do dwóch delegatów zostały awizowane 24 czerwca ub. roku, z czego jedna z nich podjęta dopiero 06 lipca 2021 r. a druga zwrócona do nadawcy. W ocenie Sądu skoro delegaci od 24 czerwca 2021 r. mieli możliwość zapoznania się z treścią uchwały nr 2/2021 Zarządu pozwanego Związku odnośnie do zwołania Zgromadzenia Delegatów, to stosownie do

dyspozycji art. 61 §1 k.c. fakt niezaznajomienia się z treścią przesyłki nie wpływa na skuteczność zachowania terminu wynikającego z treści Statutu Związku.

Odnosnie zaś do zarzucanych przez powoda nieprawidłowości w podjęciu uchwały Zarządu nr 2/2021 oraz uchwały nr 8/2021 i 9/2021 to biorąc pod uwagę wyliczenia odnośnie głosowania nad każdą z nich należało uznać, że zostały podjęte w sposób prawidłowy i zgodny z postanowieniami statutu. Roszczenie powoda w tym zakresie na obecnym etapie postępowania pozostaje nieuprawdopodobnione.

Sąd Okręgowy podziela przy tym stanowisko wyrażone przez pozwanego, odnośnie do dopuszczalności odwołania członka organu w trakcie trwania kadencji (*por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 15 kwietnia 2019 r., sygn. akt V ACa 485/18*). Prezes Zarządu jest członkiem tego organu i należy do niego stosować zapisy Statutu §10 ust. 6 i §11 ust. 8. Przyjęcie przeciwnego stanowiska prowadziłoby do ograniczenia możliwości kontrolnych Walnego Zjazdu Delegatów realnego braku możliwości reakcji w przypadku powstania nieprawidłowości w wykonywaniu funkcji przez członków Zarządu.

Zaś odnośnie do przesłanek zasadności podjęcia uchwały nr 1/2021 w przedmiocie zawieszenia powoda w funkcji Prezesa Zarządu ma skutek bliżej idący niż uchwała o odwołaniu powoda z funkcji Członka Zarządu należy wskazać, że wstrzymanie postępowania rejestracyjnego prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy pod sygnaturami WA XII Ns-Rej.KRS 45735/21/063 i WA XII Ns-Rej.KRS 54446/21/418, byłoby nieadekwatnym sposobem zabezpieczenia wobec nieuprawdopodobnienia istnienia roszczenia powoda w pozostałym zakresie, naruszając art. 730¹ §3 k.p.c.

Z powyższych przyczyn Sąd Okręgowy na podstawie przepisów powołanych w treści uzasadnienia orzekł jak w sentencji.

Sędzia SO Joanna Kruczkowska

Zarządzenie:

1. odpis postanowienia wraz z uzasadnieniem doręczyć zgodnie z wnioskiem,

2. doręczyć powodowi odpisy pism złożonych przez pozwanego, zakreślając termin miesiąca na wniesienie repliki, pod rygorem zwrotu pisma złożonego z naruszeniem terminu i wezwać do złożenia wszelkich dowodów i zarzutów pod rygorem pominięcia w dalszym toku postępowania,
3. akta proszę przedstawić wraz z korespondencją lub za 40 dni celem podjęcia dalszych czynności w sprawie.

Sędzia SO Joanna Kruczkowska